2026/1213

4.6.2026 г.

РЕШЕНИЕ (ЕС) 2026/1213 НА СЪВЕТА

от 29 май 2026 година

относно позицията, която трябва да се заеме от името на Европейския съюз в рамките на Комитета на страните по Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие на неговото 20-о заседание във връзка със заключенията относно изпълнението на препоръките към някои страни по посочената конвенция и във връзка с избора на членове на Експертната група за действие срещу насилието над жени и домашното насилие, по отношение на въпросите, свързани със съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, правото на убежище и забраната за връщане

СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взе предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално член 78, параграф 2, член 82, параграф 2 и член 84 във връзка с член 218, параграф 9 от него,

като взе предвид предложението на Европейската комисия,

като има предвид, че:

(1) Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (наричана по-нататък „конвенцията“) беше сключена от Съюза с Решение (ЕС) 2023/1075 на Съвета [1] по отношение на институциите и публичната администрация на Съюза и с Решение (ЕС) 2023/1076 на Съвета [2] — по отношение на въпросите, свързани със съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, правото на убежище и забраната за връщане, доколкото тези въпроси попадат в обхвата на изключителната компетентност на Съюза. Конвенцията влезе в сила за Съюза на 1 октомври 2023 г.

(2) Съгласно член 66, параграф 1 от конвенцията Експертната група за действие срещу насилието над жени и домашното насилие (GREVIO) следи за изпълнението на конвенцията от страните по конвенцията (наричани по-нататък „страните“). Съгласно член 68, параграф 11 от конвенцията GREVIO трябва да приеме своя доклад и заключения относно мерките, предприети от съответната страна за прилагане на разпоредбите на конвенцията.

(3) Комитетът на страните (наричан по-нататък „комитетът“) приема препоръки до съответната страна в съответствие с член 68, параграф 12 от конвенцията въз основа на доклада и заключенията на GREVIO. В тези препоръки се прави разграничение между мерките, които трябва да бъдат предприети възможно най-скоро, с изискване да се докладва на комитета в срок от три години, и мерките, които, макар и важни, нямат толкова неотложен характер. След изтичането на тригодишния срок съответната страна докладва на комитета за предприетите мерки в 10 конкретни области от конвенцията. Въз основа на този доклад и на всяка допълнителна информация комитетът приема заключения относно изпълнението на препоръките, като тези заключения се изготвят от секретариата на комитета.

[1] Решение (ЕС) 2023/1075 на Съвета от 1 юни 2023 г. за сключване, от името на Европейския съюз, на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие по отношение на частите, свързани с институциите и публичната администрация на Съюза (ОВ L 143 I, 2.6.2023 г., стр. 1, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1075/oj).

[2] Решение (ЕС) 2023/1076 на Съвета от 1 юни 2023 г. за сключване, от името на Европейския съюз, на Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие по отношение на частите, свързани със съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, и по отношение на правото на убежище и забраната за връщане (ОВ L 143 I, 2.6.2023 г. стр. 4, ELI: http://data.europa.eu/eli/dec/2023/1076/oj).

(4) Очаква се по време на 20-ото си заседание на 2 юни 2026 г. Комитетът да приеме следните проекти на заключения относно изпълнението на препоръките към девет от страните (наричани по-нататък „проектът на заключения“):

— Заключения относно изпълнението на препоръките към Босна и Херцеговина, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)4 prov;

— Заключения относно изпълнението на препоръките към Кипър, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)5 prov;

— Заключения относно изпълнението на препоръките към Естония, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)6 prov;

— Заключения относно изпълнението на препоръките към Грузия, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)7 prov;

— Заключения относно изпълнението на препоръките към Германия, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)8 prov;

— Заключения относно изпълнението на препоръките към Исландия, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)9 prov;

— Заключения относно изпълнението на препоръките към Норвегия, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)10 prov;

— Заключения относно изпълнението на препоръките към Румъния, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)11 prov;

— Заключения относно изпълнението на препоръките към Швейцария, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)12 prov.

(5) Проектите на заключения се отнасят до прилагането на разпоредбите на конвенцията, отнасящи се до съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, например въпросите, свързани със защитата и подкрепата на жертвите на насилие над жени и домашно насилие. Проектите на заключения се отнасят и до прилагането на разпоредбите на конвенцията, свързани с правото на убежище и забраната за връщане. Тези въпроси са обхванати от достиженията на правото на Съюза, и по-специално от Директива 2003/86/ЕО на Съвета ([3]), директиви 2012/29/ЕС ([4]), (ЕС) 2024/1346 ([5]) и (ЕС) 2024/1385 ([6]) на Европейския парламент и на Съвета и регламенти (ЕС) 2024/1347 ([7]) и (ЕС) 2024/1348 ([8]) на Европейския парламент и на Съвета.

(6) Проектите на заключения ще породят правни последици, тъй като могат да окажат съществено въздействие върху съдържанието на правото на Съюза, като повлияят върху тълкуването на съответните разпоредби на конвенцията в бъдеще. Поради това е целесъобразно да се определи позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на комитета по отношение на въпросите, отнасящи се до съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, правото на убежище и забраната за връщане.

([3]) Директива 2003/86/ЕО на Съвета от 22 септември 2003 г. относно правото на събиране на семейството (ОВ L 251, 3.10.2003 г., стр. 12, ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2003/86/oj).

([4]) Директива 2012/29/ЕС на Европейския парламент и на Съвета от 25 октомври 2012 г. за установяване на минимални стандарти за правата, подкрепата и защитата на жертвите на престъпления и за замяна на Рамково решение 2001/220/ПВР на Съвета (ОВ L 315, 14.11.2012 г., стр. 57, http://data.europa.eu/eli/dir/2012/29/oj).

([5]) Директива (ЕС) 2024/1346 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за определяне на стандарти относно приемането на кандидати за международна закрила (ОВ L, 2024/1346, 22.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1346/oj).

([6]) Директива (ЕС) 2024/1385 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно борбата с насилието над жени и домашното насилие (ОВ L, 2024/1385, 24.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/dir/2024/1385/oj).

([7]) Регламент (ЕС) 2024/1347 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. относно стандартите за определянето на гражданите на трети държави или лицата без гражданство като лица, на които е предоставена международна закрила, за единен статут на бежанците или на лицата, които отговарят на условията за субсидиарна закрила, и за съдържанието на предоставената закрила, за изменение на Директива 2003/109/ЕО на Съвета и за отмяна на Директива 2011/95/ЕС на Европейския парламент и на Съвета (ОВ L, 2024/1347, 22.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1347/oj).

([8]) Регламент (ЕС) 2024/1348 на Европейския парламент и на Съвета от 14 май 2024 г. за установяване на обща процедура за международна закрила в Съюза и за отмяна на Директива 2013/32/ЕС (ОВ L, 2024/1348, 22.5.2024 г., ELI: http://data.europa.eu/eli/reg/2024/1348/oj).

(7) Следва да се отбележи, че заключенията относно някои членове от конвенцията са само частично обхванати от компетентността на Съюза. По отношение на въпросните членове настоящото решение не следва да засяга компетентността на държавите членки. По-специално, по отношение на проектите на заключения относно членове 49 и 50 от конвенцията настоящото решение не следва да засяга компетентността на държавите членки по отношение на вътрешната организация и управлението на техните съдебни системи; а по отношение на проектите на заключения относно член 31 от конвенцията настоящото решение не следва да засяга компетентността на държавите членки в областта на семейното право.

(8) По отношение на Босна и Херцеговина проектът на заключения относно изпълнението на препоръките включва необходимостта да се хармонизират политиките и мерките, предприети за прилагане на конвенцията, като се гарантира, че те обхващат всички форми на насилие над жени и всички части от държавната територия, както и че подлежат на независим контрол и оценка (член 7 от конвенцията), да се рационализира броят на съществуващите органи за координиране и да се осигурят достатъчни финансови ресурси (член 10 от конвенцията), да продължат усилията за събиране на систематични, съпоставими и дезагрегирани данни от всички съответни ресурси (член 11 от конвенцията), да се гарантира, че в ситуации на непосредствена опасност бързо се издават незабавни забранителни заповеди, които могат да обхванат и децата на жертвата, както и че няма прекъсване между такива заповеди (членове 52 и 53 от конвенцията), както и да се даде възможност на жените мигранти, които са жертви на насилие, попадащо в обхвата на конвенцията, да кандидатстват за самостоятелно разрешително за дългосрочно пребиваване (член 59 от конвенцията). Тъй като посоченият проект на заключения е в съответствие с политиките и целите на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, правото на убежище и забраната за връщане и не поражда опасения по отношение на правото на Съюза, позицията на Съюза следва да бъде да не повдига възражения срещу приемането му.

(9) По отношение на Кипър проектът на заключения относно изпълнението на препоръките включва необходимостта да се гарантира, че разпоредбите на конвенцията се прилагат без дискриминация (член 4 от конвенцията), да продължат усилията за събиране на систематична, съпоставима и дезагрегирана статистическа информация от всички съответни ресурси (член 11 от конвенцията), да се даде възможност на компетентните органи да разпореждат извършителите на домашно насилие да напуснат общото жилище в ситуации на непосредствена опасност и да се гарантира, че тези заповеди подлежат на контрол и се изпълняват, както и че санкциите за нарушения се прилагат ефективно на практика (членове 52 и 53 от конвенцията), както и да се разработят и приложат насоки относно отчитащите особеностите на пола процедури за приемане и относно превенцията на основаното на пола насилие над жени и момичета в центровете за настаняване на търсещи убежище лица (член 60 от конвенцията). Тъй като посоченият проект на заключения е в съответствие с политиките и целите на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, правото на убежище и забраната за връщане и не поражда опасения по отношение на правото на Съюза, позицията на Съюза следва да бъде да не повдига възражения срещу приемането му.

(10) По отношение на Естония, проектът на заключения относно изпълнението на препоръките включва необходимостта: да се гарантира, че съответните политики и мерки са насочени към всички форми на насилие над жени, обхванати от конвенцията, прилагат се на базата на основано на пола разбиране за насилието и тяхното въздействие подлежи на оценка (член 7 от конвенцията), да се гарантира, че се отдава дължимото внимание на безопасността на жените, които са жертви на домашно насилие, и на техните деца в производствата за определяне на родителските права и правата на посещение (член 31 от конвенцията), както и да се гарантира, че правната уредба и практиката по отношение на незабавните забранителни заповеди са в съответствие с конвенцията (член 52 от конвенцията). Тъй като посоченият проект на заключения е в съответствие с политиките и целите на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, правото на убежище и забраната за връщане и не поражда опасения във връзка с правото на Съюза, позицията на Съюза следва да бъде да не повдига възражения срещу приемането му.

(11) По отношение на Грузия, проектът на заключения относно изпълнението на препоръките включва необходимостта: да се гарантира, че при всички съответни политики и мерки се прилага основано на пола разбиране за насилието и че тяхното въздействие подлежи на систематична оценка (член 7 от конвенцията), да се гарантира, че на организациите за защита на правата на жените се предоставя достатъчно и устойчиво финансиране и че с тях се провеждат редовни консултации (член 9 от конвенцията), да се гарантира, че са налице институционализирани структури за координация и сътрудничество между съответните участници, за да се осигури междуведомствен и координиран отговор на всички форми на насилие, обхванати от конвенцията (член 18 от конвенцията), да се увеличат броят и капацитетът на подслоните и да се осигурят подслони за лица от един пол (член 23 от конвенцията), както и да се гарантира, че наказателна отговорност за изнасилване може да се установява без ненужни процедури или практики, които могат да доведат до повторно травматизиране на жертвите (членове 49 и 50 от конвенцията). Тъй като посоченият проект на заключения е в съответствие с политиките и целите на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, правото на убежище и забраната за връщане и не поражда опасения във връзка с правото на Съюза, позицията на Съюза следва да бъде да не повдига възражения срещу приемането му.

(12) По отношение на Германия проектът на заключения относно изпълнението на препоръките включва необходимостта да се приемат приложими за цялата държава определения в съответствие с конвенцията (член 3 от конвенцията), да се гарантират координацията и сътрудничеството между всички съответни участници при прилагането на политиките и мерките за превенция и борба с всички форми на насилие над жени и домашно насилие и да се осигури междуведомствен и координиран отговор без дискриминация (член 7 от конвенцията), както и да се гарантира събирането на дезагрегирани данни от страна на всички съответни сектори (член 11 от конвенцията). Тъй като посоченият проект на заключения е в съответствие с политиките и целите на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, правото на убежище и забраната за връщане и не поражда опасения във връзка с правото на Съюза, позицията на Съюза следва да бъде да не повдига възражения срещу приемането му.

(13) По отношение на Исландия проектът на заключения относно изпълнението на препоръките включва необходимостта: да се гарантира, че на националния орган за координиране е даден ясен мандат да изпълнява функциите си и са му предоставени специални ресурси за целта (член 10 от конвенцията), както и да се укрепи капацитетът за наказателно преследване и разследване във връзка с всички форми на насилие над жени и да се гарантира систематична и отчитаща особеностите на пола оценка на риска (членове 49, 50 и 51 от конвенцията). Тъй като посоченият проект на заключения е в съответствие с политиките и целите на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, правото на убежище и забраната за връщане, и не поражда опасения във връзка с правото на Съюза, позицията на Съюза следва да бъде да не повдига възражения срещу приемането му.

(14) По отношение на Норвегия проектът на заключения относно изпълнението на препоръките включва необходимостта да се гарантира, че националните документи на политиката са добре координирани и осигуряват цялостен отговор на всички форми на насилие над жени и домашно насилие (член 7 от конвенцията), да се гарантира, че данните, събирани от съответните заинтересовани странни, са дезагрегирани (член 11 от конвенцията), както и да се предприемат мерки, с които да се гарантира, че компетентните органи могат да разпореждат на извършителите на домашно насилие да напуснат жилището на жертвата в ситуации на непосредствена опасност и да съкращават времето за обработване на такива заповеди (член 52 от конвенцията). Тъй като посоченият проект на заключения е в съответствие с политиките и целите на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, правото на убежище и забраната за връщане и не поражда опасения във връзка с правото на Съюза, позицията на Съюза следва да бъде да не повдига възражения срещу приемането му.

(15) По отношение на Румъния, проектът на заключения относно изпълнението на препоръките включва необходимостта да се подобри прилагането на конвенцията спрямо всички форми на насилие, попадащи в нейния обхват, да се гарантира, че разпоредбите на конвенцията се прилагат без дискриминация, да се предприемат мерки за привеждане на съответното законодателство в съответствие с определението за домашно насилие и да се въведе перспектива, основана на пола, в румънския Закон за домашното насилие (членове 3 и 4 от конвенцията), да се гарантират координацията и сътрудничеството между всички съответни участници при прилагането на политиките и мерките за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие (член 7 от конвенцията), да се осигурят подходящи финансови ресурси за изпълнението на съответните политики и мерки, както и стабилно и устойчиво финансиране за женските неправителствени организации, осигуряващи подкрепа на жертвите (член 8 от конвенцията), както и да се гарантира събирането на дезагрегирани данни (член 11 от конвенцията). Тъй като посоченият проект на заключения е в съответствие с политиките и целите на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, правото на убежище и забраната за връщане и не поражда опасения във връзка с правото на Съюза, позицията на Съюза следва да бъде да не повдига възражения срещу приемането му.

(16) По отношение на Швейцария проектът на заключения относно прилагането на препоръките включва необходимостта да се гарантира общо разбиране за насилието над жени в съответствие с конвенцията и да се положат усилия за справяне и борба с насилието над жертви, изложени на комбинирана дискриминация (членове 3 и 4 от конвенцията), да се осигурят подходящо финансиране за съответните политики и мерки и устойчиво финансиране за организациите, предоставящи специализирани услуги за подкрепа на жените, които са жертви на насилие (член 8 от конвенцията), да продължат усилията за подобряване на събирането на дезагрегирани данни в системата на наказателното правосъдие (член 11 от конвенцията), да се гарантира, че жертвите и техните деца имат достъп до подслони със специализирани услуги за подкрепа в цялата страна (членове 22 и 23 от конвенцията), както и да се гарантира безопасността на жертвите и техните деца при упражняването на правото на посещение (член 31 от конвенцията). Тъй като посоченият проект на заключения е в съответствие с политиките и целите на Съюза в областта на съдебното сътрудничество по наказателноправни въпроси, правото на убежище и забраната за връщане, и не поражда опасения във връзка с правото на Съюза, позицията на Съюза следва да бъде да не повдига възражения срещу приемането му.

(17) Очаква се по време на своето 20-о заседание на 2 юни 2026 г. комитетът да избере петима членове на GREVIO. Ако бъдат избрани, те ще заемат тази длъжност от 1 септември 2026 г. до 31 август 2030 г. В съответствие с член 66 от конвенцията GREVIO се състои от 15 членове. Членовете се избират от комитета измежду номинирани от страните кандидати за четиригодишен мандат, възобновяем еднократно. Членовете на GREVIO се избират измежду граждани на страните, като се отчитат равновесието между половете и географското равновесие, както и мултидисциплинарният експертен опит в областта на борбата с насилието над жени и домашното насилие.

(18) Като член на комитета Съюзът има право на пет гласа по отношение на предвидения избор на петима членове на GREVIO. Посочените петима членове на GREVIO ще бъдат избрани от комитета измежду 15-те кандидати, номинирани от 13 страни. От 13-те номиниращи държави 11 са държави — членки на Съюза. Тъй като всички номинирани кандидати имат богат мултидисциплинарен опит в областта на борбата с насилието над жени и домашното насилие, както е посочено в документ IC-CP(2026)2, позицията на Съюза следва да бъде да се въздържи при избора.

(19) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 21 относно позицията на Обединеното кралство и Ирландия по отношение на пространството на свобода, сигурност и правосъдие, приложен към Договора за Европейския съюз (ДЕС) и към Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС), и без да се засяга член 4 от посочения протокол, Ирландия не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане.

(20) В съответствие с членове 1 и 2 от Протокол № 22 относно позицията на Дания, приложен към ДЕС и към ДФЕС, Дания не участва в приемането на настоящото решение и не е обвързана от него, нито от неговото прилагане,

ПРИЕ НАСТОЯЩОТО РЕШЕНИЕ:

Член 1

Позицията, която трябва да се заеме от името на Съюза в рамките на Комитета на страните, създаден съгласно член 67 от Конвенцията на Съвета на Европа за превенция и борба с насилието над жени и домашното насилие, на неговото 20-о заседание, е:

1) да не повдига възражения срещу приемането на следните актове:

а) Заключения относно изпълнението на препоръките към Босна и Херцеговина, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)4 prov;

б) Заключения относно изпълнението на препоръките към Кипър, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)5 prov;

в) Заключения относно изпълнението на препоръките към Естония, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)6 prov;

г) Заключения относно изпълнението на препоръките към Грузия, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)7 prov;

д) Заключения относно изпълнението на препоръките към Германия, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)8 prov;

е) Заключения относно изпълнението на препоръките към Исландия, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)9 prov;

ж) Заключения относно изпълнението на препоръките към Норвегия, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)10 prov;

з) Заключения относно изпълнението на препоръките към Румъния, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)11 prov;

и) Заключения относно изпълнението на препоръките към Швейцария, приети от Комитета на страните, съдържащи се в документ IC-CP(2026)12 prov;

2) да се въздържи при избора на петимата членове на Експертната група за действие срещу насилието над жени и домашното насилие (GREVIO).

Член 2

Настоящото решение влиза в сила в деня на приемането му.

Съставено в Брюксел на 29 май 2026 година.

За Съвета

Председател

M. RAOUNA